

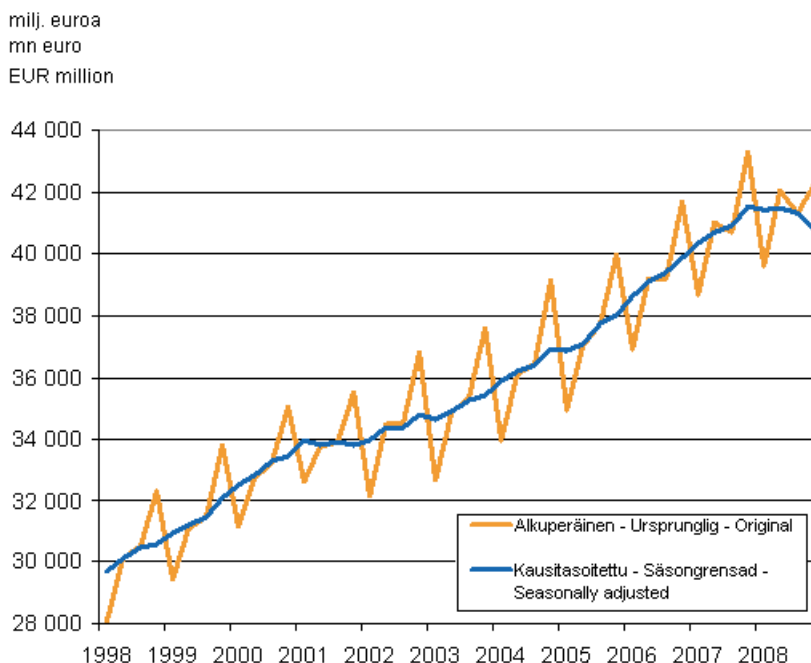
Nationalräkenskaper, kvartalsvis 2008

Bruttonationalprodukten sjönk med 2,4 procent under det fjärde kvartalet, Finland inne i en recession

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter minskade volymen av bruttonationalprodukten under oktober–december med 1,3 procent från föregående kvartal. Jämfört med det fjärde kvartalet år 2007 var den arbetsdagskorrigerade minskningen av bruttonationalprodukten 2,4 procent. Fjärde kvartalet hade en arbetsdag mer än året innan.

Förändringen av bruttonationalprodukten för det tredje kvartalet reviderades till +1,4 procent från året innan och till -0,3 procent från föregående kvartal. Om man definierar en recession som en minskning av bruttonationalproduktens volym under två kvartal i följd, är samhällsekonomin i Finland nu inne i en recession.

Bruttonationalprodukten efter kvartal till 2000 års priser

Exportvolymen minskade under det fjärde kvartalet med 14,2 procent från året innan och importvolymen sjönk med 14,5 procent. Volymen av den privata konsumtionen minskade med 1,2 procent under det fjärde kvartalet och investeringarna sjönk med 2,1 procent.

Med volym avses värdeuppgift som rensats för prisändringar. Volymerna för referensåret 2000 har angivits i förhållande till euronivån för år 2000.

Innehåll

Bruttonationalprodukten sjönk kraftigt under det sista kvartalet år 2008, ökningen för hela året stannade på 0,9 procent.....	3
Produktion.....	3
Import, export, konsumtion och investeringar.....	4
Sysselsättning.....	4
Priser.....	5
Nationalinkomsten sjönk reellt med en procent.....	5
Företagens vinster minskade.....	5
Den offentliga sektorns överskott fortfarande nästan 8 miljarder euro.....	5
Hushållens realinkomster ökade med 2,7 procent.....	6
Följande revideringar i juni och juli 2009.....	6

Bruttonationalprodukten sjönk kraftigt under det sista kvartalet år 2008, ökningen för hela året stannade på 0,9 procent

Bruttonationalproduktens volym sjönk under oktober–december år 2008 med 1,3 procent från föregående kvartal. Jämfört med det fjärde kvartalet år 2007 var den arbetsdagskorrigerade minskningen av bruttonationalprodukten 2,4 procent.

Volymförändringen av bruttonationalprodukten under det tredje kvartalet år 2008 reviderades till +1,4 procent från året innan och till -0,3 procent från föregående kvartal, då motsvarande förändringar i publikationen i december var +1,1 procent och +0,1 procent. Om man som definition av en recession använder minskning av bruttonationalproduktens volym under två kvartal i följd, är samhällsekonomin i Finland nu inne i en recession.

Under hela år 2008 ökade bruttonationalprodukten bara med 0,9 procent. Föregående gång var utvecklingen av bruttonationalprodukten lika svag på årsnivå år 1993, då sjönk den med 0,9 procent.

Enligt Eurostats preliminära uppgifter minskade bruttonationalprodukten inom EU-området med 1,5 procent under fjärde kvartalet jämfört med föregående kvartal och med 1,1 procent från året innan.

Produktion

Förädlingsvärdets volym inom primärproduktionen var 9,6 procent mindre under det fjärde kvartalet än året innan. Inom lantbruket sjönk förädlingsvärdet med 0,3 procent. Den nedgång i skogsbruket som pågått hela året fortsatte och förädlingsvärdet sjönk med 12,3 procent. Volymen av primärproduktionen minskade med 9 procent under hela år 2008. Inom lantbruket sjönk förädlingsvärdet med 6,1 procent. Priserna på produktionsinsatser, särskilt på gödsel, steg kraftigt under året. Volymen inom skogsbruket sjönk med 10,6 procent i och med att avverkningarna minskade.

Volymen av näringsgrenarna inom förädlingen, dvs. tillverkning och byggande, sjönk med 5,6 procent under det fjärde kvartalet. Förädlingsvärdet inom tillverkningen var 6,4 procent mindre än året innan. Inom trä- och pappersindustrin gick förädlingsvärdet ned ytterligare, nu var minskningen 10 procent från året innan. Inom metallindustrin (inkl. elektronikindustrin) var isynnerhet november och december dystra och förädlingsvärdet minskade med 0,3 procent från året innan. Förädlingsvärdet inom den övriga fabriksindustrin minskade med en 7,7 procent under det fjärde kvartalet. Volymen av förädlingsvärdet inom byggande sjönk under oktober–december med 3 procent från året innan.

Volymen av näringsgrenarna inom förädlingen ökade med 0,3 procent under hela år 2008. Inom tillverkning ökade volymen med 0,3 procent, även om trä- och pappersindustrin minskade med 4,9 procent och övrig fabriksindustri med 1,4 procent. Ökningen hölls uppe av metallindustrin, vars volym steg med 4,4 procent under året. Inom byggande låg volymen i sin helhet på samma nivå som år 2007. Byggandet av hus avtog så kraftigt i slutet av året att volymen sjönk med 1,4 procent också på årsnivå, men volymen av bygg- och anläggningsarbeten var 5,2 procent större än året innan.

Volymen av förädlingsvärdet inom tjänstenäringarna sjönk med 0,7 procent under det fjärde kvartalet. Inom handeln gick volymen av förädlingsvärdet ned med 3,7 procent från föregående år. Partihandeln hade den brantaste nedgången, förädlingsvärdet sjönk med 7,1 procent. Detaljhandelns volym minskade med 2,8 procent. Transport-, magasinerings- och kommunikationstjänsterna gick ned med 3,3 procent. Inom fastighetsverksamhet och företagstjänster var ökningen 0,7 procent jämfört med året innan, men jämfört med föregående kvartal sjönk volymen.

Volymen av näringsgrenarna inom tjänstenäringarna ökade med 1,5 procent under hela år 2008. Handeln ökade med 2,2 procent. Inom partihandeln steg volymen med 0,5 procent, inom detaljhandeln med 1,5 procent och inom handel med fordon med 8,9 procent. Till den stora ökningen av motorfordonshandeln bidrog bilskattereformen som sänkte bilpriserna i början av året. Transport-, magasinerings- och kommunikationstjänsterna gick ned med 0,2 procent. I början av året bromsades ökningen av denna näringsgren närmast upp av utvecklingen av telekommunikationen, men i slutet av året, och särskilt under det sista kvartalet, har den egentliga transportverksamheten klart minskat. Tjänsterna inom fastighets- och företagstjänster ökade

med 3,2 procent. Volymen av finansierings- och försäkringsverksamhet sjönk något, men isynnerhet databehandlingstjänsterna ökade rejält år 2008.

Volymen av det totala förädlingsvärdet inom alla näringsgrenar ökade med 2,7 procent från året innan och med 1,6 procent från föregående kvartal. Volymen av förädlingsvärdet ökade med 0,8 procent under hela år 2008.

Import, export, konsumtion och investeringar

Efterfrågan sjönk under det fjärde kvartalet över hela linjen: export, privat konsumtion och investeringar minskade från året innan. Bara de offentliga konsumtionsutgifterna ökade väsentligt efterfrågan.

Exportvolymen minskade rentav med 14,2 procent under oktober–december från året innan och med 13,3 procent från föregående kvartal. Exporten av varor minskade med 10,2 procent och exporten av tjänster med 29 procent från året innan. Importvolymen sjönk också exceptionellt kraftigt: 14,5 procent från året innan och 14,6 procent från föregående kvartal. Importen av varor minskade med 12,6 procent och importen av tjänster med 22,4 procent från året innan. Uppgifterna om import och export kan komma att revideras avsevärt. Importförändringen under det tredje kvartalet (varor och tjänster sammanlagt) reviderades till +2,7 procent från året innan, medan den i uppgifterna i december var -0,5 procent. Förändringen av exportvolymen under det tredje kvartalet reviderades till -2,6 procent från -2,7 procent i december.

Exportvolymen minskade med 1,1 procent under hela år 2008. Exporten av varor och tjänster minskade med 0,7 resp. 2,4 procent. Importvolymen sjönk med 1,3 procent, medan importen av varor ökade med 0,1 procent och importen av tjänster minskade med 6,3 procent.

Volymen av den privata konsumtionen sjönk med 1,2 procent under det fjärde kvartalet jämfört med året innan. Bara volymen av konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror ökade jämfört med föregående kvartal, vilket berodde på svackan i försäljningen av bilar under det fjärde kvartalet år 2007. Volymen av de offentliga konsumtionsutgifterna ökade med 3,8 procent från året innan.

Den privata konsumtionen ökade med 2 procent under hela år 2008. Ökningen av hushållens konsumtionsutgifter avtog under året och under det fjärde kvartalet sjönk volymen redan. Under år 2008 ökade volymen av konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror med 9,4 procent, halvvaraktiga varor med 3 procent, kortvariga varor med 0,2 procent och tjänster med 1,4 procent. Volymen av de offentliga konsumtionskostnaderna ökade med 1,7 procent.

Investeringsvolymen minskade med 2,1 procent under det fjärde kvartalet från året innan. Byggnadsinvesteringarna sjönk med 6 procent. Investeringarna inom bostadsbyggandet minskade med 10 procent och investeringarna inom byggandet av lokalteter med 6 procent. Bara anläggningsinvesteringarna ökade med 4,1 procent. Volymen av investeringar i maskiner, inventarier och transportmedel ökade med 1,2 procent. Under det fjärde kvartalet sjönk de privata investeringarna med 2,1 procent och de offentliga investeringarna med 1,8 procent.

Under hela år 2008 ökade investeringarna med sammanlagt en procent. Bostadsbyggnadsinvesteringarna minskade med 9,4 procent, men investeringarna inom byggandet av lokalteter ökade med 8,1 procent. Volymen av anläggningsinvesteringar ökade med 6,1 procent. Investeringarna i maskiner, inventarier och transportmedel steg med 3,6 procent och övriga investeringar med 0,3 procent.

Sysselsättning

Sysselsättningen förbättrades något under det fjärde kvartalet, då antalet sysselsatta ökade med 0,8 procent från året innan. Det säsongsrensade antalet sysselsatta har dock inte ökat över huvud taget efter det andra kvartalet, dvs. ökningen av sysselsättningen har stannat av under år 2008. Den säsongsrensade ökningen av antalet arbetade timmar inom samhällsekonomin var 1,2 procent jämfört med året innan.

Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning var det relativa arbetslöshetstalet under oktober–december 6,0 procent. Under motsvarande period i fjol var det relativa arbetslöshetstalet 6,2 procent.

Priser

Prisnivån inom hela samhällsekonomin beräknas ha stigit med 2,7 procent i fjol, mätt med bruttonationalproduktens prisindex. Till ökningen bidrog isynnerhet priserna inom byggandet.

Konsumentprisindexet steg med 4,1 procent på årsnivå, men prisindexet för hushållens konsumtionsutgifter inom nationalräkenskaperna med 3,4 procent. I nationalräkenskaperna mäts priset på alla boendetjänster bara med förändringen av marknadshyror, medan man i konsumentprisindexet också beaktar utgifterna för ägarboende. Prisutvecklingen inom försäkrings- och finansieringstjänster mäts också på ett annat sätt i nationalräkenskaperna än i konsumentprisindexet.

Bytesförhållandet försvagades ytterligare med 2,7 procent, eftersom importpriserna steg med fyra procent, men exportpriserna med drygt en procent.

Nationalinkomsten sjönk reellt med en procent

I fjol ökade nettonationalinkomsten nominellt med 2,8 procent och var 29 500 euro per capita. Finlands bruttonationalinkomst var i fjol något mindre än bruttonationalprodukten, 185 miljarder euro, då kapitalinkomsterna från utlandet var mindre än kapitalutgifterna till utlandet. Brutto- och nettonationalinkomsten sjönk reellt med 0,9 procent resp. 1,1 procent, eftersom bytesförhållandet försvagades.

Hushållens löneinkomster ökade med 7,1 procent och arbetsgivarnas kollektiva avgifter med 5,5 procent. Totalt ökade löner och kollektiva avgifter med 6,8 procent och deras andel av nationalinkomsten steg till 58,4 procent. Föregående år var andelen 56,2 procent. Kapital- och företagarinkomsterna minskade med 4,2 procent och deras andel av nationalinkomsten var 28,0 procent. Föregående år var andelen 30,0 procent.

Företagens vinster minskade

De icke-finansiella företagens driftsöverskott, dvs. rörelsevinst, minskade nominellt med två procent från föregående år. Företagens företagarinkomst minskade med 15 procent. I företagarinkomsten beaktas också kapitalinkomster och betalda räntor och den motsvarar grovt vinsten före skatter och dividender.

Företagen betalade i fjol sex procent mindre i direkta skatter och 20 procent mindre i dividender än året innan.

Den nominella ökningen av de icke-finansiella företagens fasta investeringar i Finland var i fjol 10 procent, särskilt på grund av ökningen av byggnadsinvesteringar. De fasta investeringarna var större än någonsin tidigare. Företagens nettoutlåning, dvs. finansiella ställning, uppvisade ett överskott på något under två miljarder, då överskottet året innan var fyra miljarder euro.

De finansiella företagens avgiftsintäkter minskade med sex procent, men de indirekt mätta finansiella tjänsterna ökade med 10 procent från året innan. Kredit- och inlåningsstocken ökade ytterligare och årets genomsnittliga räntenivå var högre än året innan. De finansiella företagens och försäkringsföretagens finansiella ställning visade ett överskott på drygt en miljard euro.

Den offentliga sektorns överskott fortfarande nästan 8 miljarder euro

Statsförvaltningens finansiella ställning visade ännu i fjol ett överskott på 1,5 miljarder euro. Statens intäkter av indirekta skatter ökade med två procent, men de direkt skatterna minskade med en och en halv procent jämfört med året innan, då intäkterna av samfundsskatten minskade. Löpande transfereringar till kommuner och samkommuner (inkl. momsåterbäringar) steg med 10 procent och transfereringarna till socialskyddsfonder med 7,5 procent.

Statens konsumtionsutgifter ökade nominellt med över 7 procent och investeringarna med nästan 14 procent.

Kommunernas och samkommunernas finansiella ställning var nästan i balans, underskottet var bara 0,2 miljarder euro. Kommunernas skatteinkomster steg med mer än sex procent. Konsumtionsutgifterna ökade nominellt med 7 procent och investeringarna med 8 procent.

Arbetspensionsanstaltens finansiella överskott var sex miljarder euro och de övriga socialskyddsfondernas 0,4 miljarder euro.

Sammanlagt var den offentliga sektorns finansiella ställning, dvs. det finansiella sparandet, 7,7 miljarder euro. Emu-överskottet avviker en aning från den offentliga sektorns finansiella sparande enligt nationalräkenskaperna och var 7,8 miljarder euro, dvs. 4,2 procent av bruttonationalprodukten. Överskottet var något mindre än året innan, då det var 5,2 procent av bruttonationalprodukten. Den offentliga sektorns s.k. EMU-skuld minskade till 33,4 procent av bruttonationalprodukten.

De offentliga utgifternas förhållande till bruttonationalprodukten (exkl. interna överföringar) steg till 48,4 procent. Föregående år var andelen 47,3 procent.

Skattekvoten, dvs. skatternas och de obligatoriska socialskyddsavgifternas andel av bruttonationalprodukten, minskade i fjol till 42,7 procent. Skattekvoten var på sin lägsta nivå efter år 1989.

Hushållens realinkomster ökade med 2,7 procent

Hushållens disponibla inkomst ökade ytterligare i fjol, nominellt med 6,3 procent och reellt med 2,7 procent.

Bruttoinkomsterna ökade mest till följd av ökningen av lönesumman med över 7 procent, som framför allt berodde på en högre inkomstnivå, men också på att sysselsättningen förbättrades något på årsnivå jämfört med året innan. Hushållens sociala förmåner ökade med något under fyra procent. Inom jord- och skogsbruket minskade företagarinkomsten med 10 procent den kalkylerade bostadsinkomsten av ägarbostäder med 8 procent, vilket berodde på ökningen av ränteutgifter. Övriga företagarinkomster minskade med en procent. Sammanlagt minskade företagarinkomsten med 5,5 procent. Hushållens direkta skatter ökade med drygt fem procent.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade nominellt med 5,6 procent. Konsumtionsutgifterna var större än den disponibla inkomsten, vilket innebär att sparkvoten, dvs. sparandet i förhållande till den disponibla inkomsten, var -0,9 procent. Hushållens löpande inkomster räckte med andra ord inte helt till för att täcka konsumtionsutgifterna. Hushållens fasta investeringar minskade nominellt med drygt en procent på grund av minskningen av bostadsinvesteringar. Hushållens finansiella ställning hade ett underskott på 4,5 miljarder euro.

Hushållens skuldsättningsgrad sjönk i slutet av september till 101,2 procent, dvs. den var något mindre än i slutet av år 2007. Skuldsättningsgraden utgörs av förhållandet mellan kreditbeståndet och den disponibla inkomsten under året.

Följande revideringar i juni och juli 2009

Nationalräkenskapsuppgifterna om det första kvartalet år 2009 publiceras 9.6.2009, då också tidigare kvartal revideras. Uppgifterna för år 2008 publiceras med ett mer detaljerat datainnehåll 9.7.2009. Tidsserien fr.o.m. år 1975 revideras nästa gång år 2010.

De preliminära uppgifterna baserar sig på de uppgifter om den ekonomiska utvecklingen som var tillgängliga före 20.2.2009. Kvalitetsbeskrivningen finns på Statistikcentralens webbsidor <http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>.

Mer detaljerade uppgifter om metoderna inom nationalräkenskaperna finns på Statistikcentralens http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/2008/03/ntp_2008_03_2008-12-08_men_001.html

---

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Nationalräkenskaper 2009

Förfrågningar

Pasi Koikkalainen (09) 1734 3332

Samu Hakala (09) 1734 3756

Ansvarig statistikdirektör:

Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@stat.fi

www.stat.fi